

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

นายวิทย์พัฒน์ สี่หา¹

ผศ. ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ²

อ.ดร.จินดารัตน์ ปีมณี³

บทคัดย่อ

จิตสาธารณะเป็นคุณธรรมของพลเมืองดี เป็นคุณธรรมที่พัฒนามาจากความรู้ ความคิด ประสบการณ์ทางสังคม การอบรมสั่งสอน และการมีปฏิสัมพันธ์กันในครอบครัวหรือสังคม ซึ่งจะทำให้เกิดความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตน และการปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี และเพื่อสร้างสมการพยากรณ์จิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคามภาคปกติ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 1,068 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือมี 6 ฉบับคือ 1)แบบวัดจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบตามสถานการณ์มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .27 ถึง .57 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 2)แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ลักษณะเป็นมาตรฐานประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .33 ถึง .66 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 3)แบบวัดอัตมโนทัศน์ ลักษณะเป็นมาตรฐานประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .30 ถึง .65 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 4)แบบวัดค่านิยมบุคคลทางครอบครัว ลักษณะเป็นมาตรฐานประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .33 ถึง .60 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 5)แบบวัดการซัดเกล้าทางสังคม ลักษณะเป็นมาตรฐานประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .35 ถึง .63 ค่าความเชื่อมั่นของเท่ากับ .85 6)แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบตามสถานการณ์ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .26 ถึง .46 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .59 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1)จิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรีสัมพันธ์กับการเห็นคุณค่าในตนเอง อัตมโนทัศน์ ค่านิยมบุคคลทาง

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

² อาจารย์ประจำภาควิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ อาจารย์ประจำคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ครอบครัว การขัดเกลาทางสังคม และเหตุผลเชิงจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์จิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม (X_1) อัตมโนทัศน์ (X_2) ค่านิยมบุคคลทางครอบครัว (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .302 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีอำนาจจำแนกในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 8.80

Abstract

Public mind is a moral of good people, which is developed based on their knowledge, social experience, training and interacting with family or society. The purposes of this study were to examine the factors related to public mind of Mahasarakham university students and to construct a predictive equation of public mind of Mahasarakham university students. The sample consisted of 1,068 undergraduate students at Mahasarakham university which enrolled in the second semester of the academic year 2007, selected by the multi – stage random sampling technique. The instruments of the study were on questionnaires public mind with discriminating powers ranging .27-.57 and a reliability of .85, self-esteem with discriminating powers ranging .33-.66 and a reliability of .86, self-concept with discriminating powers ranging .30-.65 and a reliability of .85, family value with discriminating powers ranging .33-.60 and a reliability of .83, socialization with discriminating powers ranging .35-.63 and a reliability of .85, moral reasoning with discriminating powers ranging .26-.46 and a reliability of .59. The data were analyzed by the use of an multiple regression.

The results of the study were as follows:

1. The students' public mind and self-esteem (X_1), self-concept (X_2), family value (X_3) socialization (X_4), moral reasoning (X_5), which were positively related at the .01 level of significance.
2. The factors could predict the students' public mind, included : moral reasoning (X_5), self-concept (X_2), family value (X_3) respectively. These factors had a correlation coefficient of .302 at the .01 level of significance with a predictive power at 8.80 percent.

บทนำ

จิตสาธารณะ (Public Mind) เป็นคุณธรรมของพลเมืองดีและเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาสังคม โดยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีจิตสำนึกต่อบุคคล องค์กร หรือสังคม จิตสาธารณะทำให้เกิดพลังในการสร้างสรรค์ ทำให้เกิดประชาสังคม เกิดความเข้มแข็งของชุมชน องค์กร สังคม และประเทศชาติ

(ประเวศ วะสี. 2541 : 20) ประชาสังคมนั้นเป็นส่วนที่สำคัญในกระบวนการทางสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้
นั้นเกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์ของคนในชุมชน สังคมหรือการเลียนแบบทางสังคม ทำให้คนในสังคม
ตื่นตัว และมีความรู้สึกนึกคิดและปรารถนาเข้าไปแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์หรือปัญหาสังคม หรือมี
ความรู้สึกเป็นเจ้าของส่วนรวมร่วมกัน ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมความร่วมมือหรือมีจิตสำนึกร่วมกัน และ
ทำในสิ่งที่เกิดประโยชน์ร่วมกัน ไม่หวังสิ่งตอบแทน ซึ่งทำให้เกิดความเข้มแข็งให้กับชุมชนและมีสงบ
สุขเพราะสังคมมีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม (ชูชัย ศุภวงศ์ และคณะ. 2540) ซึ่งสามารถ
เห็นได้จากการแสดงออกของบุคคลต่อสาธารณะสมบัติ เช่น ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การปกป้อง
รักษา ดูแล การเอาใจใส่ เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันเกี่ยวกับ
สาธารณะสมบัติ หลีกเลี่ยงการใช้หรือกระทำที่ก่อให้เกิดการชำรุดเสียหาย มุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวม
(ธรรมนันธิกา แจ่มสว่าง. 2547 : 12-13) รับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติ ด้วยการหลีกเลี่ยงการใช้และ
การกระทำต่อที่จะก่อให้เกิดการชำรุดเสียหายต่อสาธารณะสมบัตินั้น ๆ รวมไปถึงการถือเป็นหน้าที่ที่จะ
มีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณะสมบัติในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ การเคารพสิทธิในการใช้สาธารณะ
สมบัติของผู้อื่นโดยการคำนึงถึงว่าคนอื่นก็มีสิทธิในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์เช่นเดียวกัน จะต้องไม่
ยึดสาธารณะสมบัตินั้นไว้เป็นของส่วนตัวและไม่ปิดกั้นโอกาสการใช้ประโยชน์ของผู้อื่น(ชาย โพธิสิตา.
2540) เช่น การทำตามหน้าที่กำหนด การดูแลความสงบเรียบร้อย การรักษาสาธารณะสมบัติ รับผิดชอบต่อ
ปัญหาที่เกิดขึ้น มีส่วนร่วมในการหาแนวทางป้องกันแก้ไข รวมไปถึงการรับอาสาทำบางอย่างเพื่อ
ส่วนรวม เคารพสิทธิของผู้อื่นการใช้ของส่วนรวม ไม่ปิดกั้นในการใช้ของบุคคลอื่น มีการแบ่งปันหรือ
เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม ไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะนั้นเกี่ยวข้องกับทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม ที่เกี่ยวข้องกับ
จริยธรรมบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล คนเก่ง การทำงานเพื่อส่วนรวม พฤติกรรมของพลเมือง
ดี พฤติกรรมพัฒนาสังคม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2539 : 3) เกิดจากสาเหตุทางจิตใจของบุคคล
ต้องประกอบด้วยสติปัญญา ประสบการณ์ทางสังคม และสุขภาพจิต และจิตลักษณะ 5 ด้าน ได้แก่
เหตุผลเชิงจริยธรรม มุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ
คุณธรรมและค่านิยม ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะได้แก่
การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นสิ่งที่เกิดจากความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง บุคคลเกิดจากการยอมรับตนเอง
ของบุคคลอื่น ซึ่งบุคคลจะพิจารณาจากการตอบสนองของบุคคลอื่นรอบข้างและความรู้สึกมีคุณค่าใน
ตนเองยังเกิดจากการประเมินคุณค่า ความสามารถ และการประสบความสำเร็จของบุคคล หากบุคคล
ประเมินคุณค่าของตนเองไปในทางบวก ก็จะเกิดความเชื่อมั่นในคุณค่าแห่งตน อตมโนทัศน์ เป็น
พื้นฐานทางการมองตนเองโดยการรับรู้และไตร่ตรองจากเจตคติและจินตนาการ เป็นตัวกระตุ้นที่
นำไปสู่พฤติกรรม อตมโนทัศน์เป็นความคิด ความรู้สึกตลอดจนการรับรู้เกี่ยวกับตนเองที่สามารถถูก

ประเมินได้จาการับรู้ตนเอง 3 ด้าน ด้านสัมฤทธิ์ผล (Academic Value) ความรู้สึกต่อตนเองในด้านสติ ปัญญา ทักษะ และความสามารถในด้านต่าง ๆ ด้านการปรับตัวทางอารมณ์ (Emotional Adjustment) ความรู้สึกต่อตนเองตามความกดดันทางอารมณ์ เช่น ความวิตกกังวล ความเครียด ความสุข ความภาคภูมิใจ ความเศร้า ฯลฯ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) เป็นความรู้สึกต่อตนเองในด้านความสัมพันธ์กับคนอื่น ความสามารถในการคบเพื่อความสามารถในการร่วมงานกับเพื่อน (ไพฑูริย์ จันตะเสน. 2544 : 34) อัทมโนทัศน์ก็เป็นพื้นฐานในการมองตัวเองว่ามีลักษณะในการที่จะแสดงพฤติกรรมที่จะปฏิบัติต่อผู้อื่นและสังคม ค่านิยมบุคคลทางครอบครัว แสดงออกถึงการแสดงการปฏิบัติต่อความมีระเบียบวินัย ความสามัคคีกลมเกลียว ความเห็นอกเห็นใจช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ที่ตนเองได้ยึดถือปฏิบัติตามวิถีชีวิตของครอบครัว ค่านิยมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลในสังคม ที่มีการสร้างค่านิยมที่เหมาะสม เช่น ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความเสียสละ ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคีกลมเกลียว ความเห็นอกเห็นใจช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน มีความสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นค่านิยมที่ควรแก่การปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับบุคคลอย่างยิ่ง ครอบครัวจึงเป็นแกนนำและเป็นแบบอย่างที่ดีในการเริ่มต้นปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมให้แก่สมาชิกของครอบครัว (ทัศนีย์ ทองสว่าง. 2549 : 91) การขัดเกลาทางสังคม กระบวนการที่สังคมหรือกลุ่มสั่งสอนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้ผู้ที่เป็สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้ระเบียบวินัยขั้นพื้นฐาน เพื่อการพัฒนานาบุคลิกภาพของตนเอง ปลูกฝังระเบียบวินัย เป็นพื้นฐานของมนุษย์ในการปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กลุ่มได้กำหนด และเหตุผลเชิงจริยธรรม สิ่งที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลที่กล่าวถึงนี้จะแสดงในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำต่าง ๆ ของบุคคล การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมจะทำให้ทราบว่า บุคคลที่มีการกระทำเหมือนกันอาจมีเบื้องหลังการกระทำและระดับจริยธรรมที่แตกต่างกันได้ การมีเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับใด มิได้ขึ้นอยู่กับการอบรมสั่งสอนเนื้อหาความดีความชั่วโดยสังคมที่บุคคลอาศัยอยู่ แต่การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมจะพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นไปได้ต้องอาศัยระดับสติปัญญา และวุฒิภาวะทางอารมณ์ของบุคคลเป็นสำคัญ และยังต้องประกอบกับการมีประสบการณ์ที่เหมาะสมในสังคมด้วย รวมทั้งข้อห้ามหรือข้อบังคับทางจิตใจที่เป็นอาการภายในเกี่ยวกับความประพฤติที่ดีที่ชอบของความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกทางกาย วาจา และจิตใจ ที่คาดหวังให้สังคมมีความสุขความเจริญทั้งแก่ตนเองและสังคมส่วนรวม (กิตติวัฒน์ รัตนดิถก ณ ภูเก็ต. 2547 : 43-47) ซึ่งการอยู่ร่วมกันสังคมต้องมีคุณธรรมซึ่งจะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขและเป็นที่ยิ่งปรารถนาของคนในสังคม (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2546 : 283) แนวทางความประพฤติอยู่ในเรื่องความดี ความถูกต้อง ความควรปฏิบัติตนเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่าง

เรียบง่าย และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น มีคุณธรรมและมโนธรรมที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดี โดยสำนึกที่จะใช้สิทธิและหน้าที่ของตนตามค่านิยมที่พึงประสงค์ (ประภาศรี สีหอำไพ. 2550 : 19)

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี ปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี และปัจจัยที่สามารถพยากรณ์จิตสาธารณะนิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้นิสิตเป็นผู้ที่มีจิตสาธารณะและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ การเห็นคุณค่าในตนเอง การขัดเกลาทางสังคม ค่านิยมคุณคทาทางครอบครัว เหตุผลเชิงจริยธรรม กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์จิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ประชากรที่ศึกษาคือ นิสิตระดับปริญญาตรีภาคปกติ ทุกคณะ ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 21,016 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 1,068 คน โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ(สมบัติท้ายเรือคำ. 2551 : 49) ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) คือ บัญชีและการจัดการ การท่องเที่ยวการโรงแรม ศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาการสารสนเทศ แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์

ตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. ตัวแปรพยากรณ์

1.1 การเห็นคุณค่าในตนเอง

- 1.2 อึดมโนทัศน์
- 1.3 ค่านิยมบุคคลทางครอบครัว
- 1.4 การขัดเกลาทางสังคม
- 1.5 เหตุผลเชิงจริยธรรม
2. ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ จิตสาธารณะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี ดังนี้

1. แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .33 ถึง .66 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86
2. แบบวัดอึดมโนทัศน์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .30 ถึง .65 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85
3. แบบวัดค่านิยมบุคคลทางครอบครัว เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .33 ถึง .60 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83
4. แบบวัดการขัดเกลาทางสังคม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .35 ถึง .63 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85
5. แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นแบบเลือกตอบ 6 ตัวเลือก โดยการจำลองสถานการณ์ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .26 ถึง .46 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .59
6. แบบวัดจิตสาธารณะ เป็นแบบตัวเลือก 3 ตัวเลือก โดยการจำลองสถานการณ์ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .27 ถึง .57 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

ผลการวิจัย

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกันและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ดังตาราง 3

ตาราง 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวกับตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปร	การเห็นคุณค่า ในตนเอง (X_1)	อึดมโน ทัศน์ (X_2)	ค่านิยมบุคคล ทางครอบครัว (X_3)	การขัดเกลา ทางสังคม (X_4)	เหตุผลเชิง จริยธรรม (X_5)
อึดมโนทัศน์ (X_2)	.675**				
ค่านิยมบุคคลทางครอบครัว(X_3)	.321**	.508**			
การขัดเกลาทางสังคม (X_4)	.214**	.383**	.639**		
เหตุผลเชิงจริยธรรม (X_5)	.117**	.146**	.176**	.256**	
จิตสาธารณะ (BM)	.129**	.204**	.210**	.176**	.226**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 พบว่า ตัวแปรเหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะมากที่สุด
ตัวแปรอึดมโนทัศน์มีความสัมพันธ์กับการเห็นคุณค่าในตนเองมากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ตัว กับตัวแปรเกณฑ์
จิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี ด้วยวิธีเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression
Analysis) ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตัวพยากรณ์	R	R ²	R ² _{adj}	R ² _{change}	SE _{est}	F	p
X_5, X_2, X_3	.302	.091	.088	.010	.335	11.837	.000*
R = .302		R ² = .091		SE _{est} = .335			
F = 11.837		a = 1.001					

จากตาราง 2 พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์จิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม (X_5) อึดมโนทัศน์ (X_2) ค่านิยมบุคคลทางครอบครัว (X_3)
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .302 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .091
ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ปรับปรุง (R²_{adj}) เท่ากับ .088 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE_{est})
เท่ากับ .335 ตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายได้ร้อยละ 8.80

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยใช้อัตมโนทัศน์ (X_1) ค่านิยมบุคคลทางครอบครัว (X_2) เหตุผลเชิงจริยธรรม (X_3) เป็นตัวพยากรณ์จิตสาธารณะ

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	t	p
X_1	.102	.188	6.307	.000
X_2	.069	.117	3.444	.000
X_3	.076	.118	3.441	.000

จากตาราง 3 พบว่า เหตุผลเชิงจริยธรรม (X_1) อัตมโนทัศน์ (X_2) ค่านิยมบุคคลทางครอบครัว (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .102 , .069 และ .076 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .118 , .117 และ .118 ตามลำดับ และค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบ (a) เท่ากับ 1.001 โดยเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.001 + .102 X_1 + .069 X_2 + .076 X_3$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Zy' = .188Z_{x_1} + .117Z_{x_2} + .118Z_{x_3}$$

สรุปผล

- ปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม ค่านิยมบุคคลทางครอบครัว อัตมโนทัศน์ การขัดเกลาทางสังคม และการเห็นคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- เหตุผลเชิงจริยธรรม อัตมโนทัศน์ ค่านิยมบุคคลทางครอบครัว มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .302 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .091 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ปรับปรุง (R^2_{adj}) เท่ากับ .088 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE_{est}) เท่ากับ .335 สามารถทำนายได้ร้อยละ 8.80
- ตัวแปรที่พยากรณ์จิตสาธารณะ คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม (X_1) อัตมโนทัศน์ (X_2) ค่านิยมบุคคลทางครอบครัว (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .102, .069, และ .076 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .188, .117 และ .118 ตามลำดับ และค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบเท่ากับ 1.001

อภิปรายผล

1. เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นกระบวนการหรือลักษณะของการคิดในระดับต่าง ๆ ที่บุคคลใช้หลักในการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องถูกผิด ลักษณะของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม พัฒนาการทางจริยธรรมมีพื้นฐานมาจากการพัฒนาด้านการรู้คิดซึ่งสามารถพิจารณาได้จากการใช้เหตุผล โดยอิทธิพลทางด้านโครงสร้างทางความคิด แต่การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมจะพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นไปได้ต้องอาศัยระดับสติปัญญา และวุฒิภาวะทางอารมณ์ของบุคคลเป็นสำคัญ และยังคงต้องประกอบกับการมีประสบการณ์ที่เหมาะสมในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539 : 105) ว่าเหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นลักษณะของการให้เหตุผลของนิสิต ถ้าทางมหาวิทยาลัยมีการจัดให้นิสิตได้ให้มีการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตที่หลากหลาย มีผลเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะที่เป็นเหตุผลเชิงจริยธรรมอย่างชัดเจน โดยนิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อน ๆ ในมหาวิทยาลัยมาก ทั้งที่เป็นบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมทางกีฬาและสันทนาการ

2. อึดมโนทัศน์เป็นลักษณะของการมองตัวเองซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ที่บุคคลปฏิบัติสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อม มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ลักษณะของอึดมโนทัศน์เป็นพื้นฐานของตัวบุคคลที่เกิดขึ้นในตัวเอง หรือก็คือปัจจัยภายใน ตามทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ ซึ่งประกอบไปด้วยสุขภาพจิตที่ดี ความเฉลียวฉลาดและประสบการณ์สังคมสูง ซึ่งด้านสัมฤทธิ์ผล ด้านการปรับอารมณ์และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ จารุวรรณ นามพรหม (2545 : บทคัดย่อ) ว่านิสิตโครงการจุฬา-ชนบทมีอึดมโนทัศน์ทางครอบครัว ด้านสังคม และอึดมโนทัศน์โดยรวมอยู่ในระดับสูง และนิสิตที่มีอายุต่างกัน และชั้นปีที่ต่างกันมีอึดมโนทัศน์ด้านคุณธรรม-จริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ค่านิยมบุคคลทางครอบครัว เป็นลักษณะของการปฏิบัติตนของบุคคลในครอบครัวในฐานะที่เป็นสมาชิกในครอบครัว ซึ่งความสัมพันธ์กับครอบครัวได้รับการปลูกฝัง การอบรมสั่งสอน การช่วยเหลือจากครอบครัว และเกิดเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกจากการปฏิบัติต่อครอบครัว สถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุด ตามโครงสร้างของสังคมไทยเป็นลักษณะครอบครัวขยายที่มีปู่ ย่า ตา ยาย ญาติ พี่น้อง อยู่ในครัวเรือนเดียวกันซึ่งการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนขัดเกลาเด็ก ทุกคนมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จิตสาธารณะเป็นคุณธรรมที่เกิดจากค่านิยมบุคคลทางครอบครัว อึดมโนทัศน์ในตนเอง และการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม การที่จะมีจิตสาธารณะจะต้องมีการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม เช่น

การอบรมคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัว และการพัฒนาสุขภาพจิต
สติปัญญา และความสามารถในด้านต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากับนิสิตระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นการศึกษาระดับอุดมศึกษา
และเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) จิตสาธารณะเป็นการแสดงออกของพฤติกรรม ควรมีการ
สัมภาษณ์ หรือการสังเกตพฤติกรรม

เอกสารอ้างอิง

- กิตติวัฒน์ รตนดิถก ณ ภูเก็ต. (2547). "จิตสำนึกทางจริยธรรม," วารสารสวนดุสิต. 1(3) : 43-47 ;
เมษายน - มิถุนายน.
- ชาย โพธิธิตา. (2540). รายงานการศึกษาวิจัยเรื่อง จิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติ : ศึกษากรณี
กรุงเทพมหานคร. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชูชัย สุภวงศ์ และคณะ. (2540). ประชาสังคมกับการพัฒนาสุขภาพ : บทวิเคราะห์ทางวิชาการ.
กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2539). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมการวิจัยและการพัฒนาบุคคล.
โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทัศนีย์ ทองสว่าง. (2549). สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์.
- ธรรมนันท์กา แจ้งสว่าง. (2547). ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับตัวแบบของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประเวศ วะสี และคณะ. (2542). ยุทธศาสตร์แก้วิกฤตชาติ. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่น.
ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ไพฑูริย์ จันตะเสน. (2544). การเปรียบเทียบวุฒิทางวิชาชีพและอัตมโททัศน์ ระหว่างนักเรียนที่มี
แบบเรียนแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. กทม. :
ประสานการพิมพ์.